



RIGSADVOKATEN

Justitsministeriet
Lovafdelingen

DATO 25. november 2004

JOURNAL NR.

RA-2003-120-0012

BEDES ANFØRT VED SVARSKRIVELSER

+ bilag

SAGSBEHANDLER: JT

*Jmt. modt.
26 NOV. 2004*

RIGSADVOKATEN

FREDERIKSHOLMS KANAL 16
1220 KØBENHAVN K

TELEFON 33 12 72 00

FAX 33 43 67 10

Varetægtsfængsling i isolation 2003

1. Indledning

Ved lov nr. 428 af 31. maj 2000 om ændring af retsplejeloven og straffeloven skete der en række ændringer af reglerne om varetægtsfængsling i isolation. Formålet med ændringerne var bl.a. at begrænse antallet og varigheden af varetægtsfængslinger i isolation. Loven trådte i kraft den 1. juli 2000.

Det fremgår af forarbejderne til loven, at Justitsministeriet løbende vil følge udviklingen i antallet og varigheden af isolationsfængslinger. Justitsministeriet har endvidere anmodet Strafferetsplejeudvalget om at vurdere, om reglerne har haft den tilsigtede virkning, således at Strafferetsplejeudvalgets udtalelse kan foreligge, når de nye regler om isolation har været i kraft i 5 år.

Justitsministeriet anmodede på den baggrund ved skrivelse af 16. juni 2000 Rigsadvokaten om at iværksætte en løbende statistikindsamling vedrørende udviklingen og varigheden af isolationsfængslinger, således at Justitsministeriet én gang om året, frem til Strafferetsplejeudvalgets udtalelse foreligger, modtager oplysning om udviklingen på området. Den første orientering skulle gives, når oplysningerne for år 2001 forelå.

Ved skrivelser af 30. september 2002 og 13. oktober 2003 redegjorde jeg for varetægtsfængsling i isolation i henholdsvis år 2001 og år 2002.

30 NOV. 2004

Justitsministeriet
Lovafdelingen

Akt.nr. 28.

2000 NR. 793 - 0028.

På den baggrund sendes vedlagt en række bilag (bilag A – F), der indeholder nærmere oplysninger og statistik om varetægtsfængsling i isolation i år 2003. Bilagene kommenteres kort nedenfor.

2. Statistiske oplysninger om varetægtsfængsling i isolation 2003

2.1. Datagrundlaget

Som det fremgår af min ovennævnte redegørelse af 30. september 2002, drøftede Rigsadvokaten efter modtagelsen af Justitsministeriets anmodning af 16. juni 2000 spørgsmålet om udformningen af statistikken og tilvejebringelse af oplysningerne hertil med Justitsministeriet, Rigspolicehøfen og Direktoratet for Kriminalforsorgen. Endvidere var Strafferetsplejeudvalget inddraget i disse overvejelser.

De statistiske oplysninger i de vedlagte bilag er udformet i overensstemmelse med de nævnte drøftelser.

Da oplysninger om isolationsfængslinger for 2003 ikke registreres elektronisk i Kriminalregisteret eller i politiets journalsystemer, er oplysningerne til brug for statistikken i bilag A tilvejebragt, som det fremgår nærmere bilagets afsnit 1 om datagrundlaget. Som det også fremgår af dette afsnit, kan statistikken være behæftet med mindre fejl. Statistikken er udarbejdet af Justitsministeriets forskningsenhed.

Det kan oplyses, at Rigspolicehøfen forventer, at der for 2004 fra politiets journalsystem POLSAS kan udtrækkes statistiske oplysninger om isolationsfængslinger.

2.2. Antallet og varigheden af isolationsfængslinger samt antallet af varetægtsfængslinger fordelt på politikredse

Med henblik på at begrænse anvendelsen og varigheden af isolation blev der ved lovændringen indført kortere tidsbegrænsninger for isolation.

Efter retsplejelovens § 770 c, stk. 1, må isolation ikke finde sted i et sammenhængende tidsrum på mere end 4 uger, hvis sigtelsen angår en lovovertrædelse, som efter loven ikke kan medføre fængsel i 4 år. Hvis sigtelsen angår en lovovertrædelse, som efter loven kan medføre fængsel i 4 år eller derover, men ikke fængsel i 6 år, må isolation ikke finde sted i et sammenhængende tidsrum på mere end 8 uger, jf. retsplejelovens § 770 c, stk. 2. Det fremgår endvidere af retsplejelovens § 770 c, stk. 3, at isolation som udgangspunkt ikke må finde sted i et sammenhængende tidsrum på mere

end 3 måneder, hvis sigtelsen angår en lovovertrædelse, som efter loven kan medføre fængsel i 6 år eller derover, jf. nærmere nedenfor under pkt. 2.6.

For så vidt angår isolation af unge under 18 år henvises til pkt. 2.4 nedenfor.

Som det fremgår af bilag A, tabel 1, var der i år 2003 476 afsluttede isolationsfængslinger.

Det fremgår endvidere af oplysningerne i denne tabel, at 213 isolationsfængslinger, svarende til knap 45% af samtlige isolationsfængslinger i 2003, fandt sted i Københavns politikreds, mens antallet af isolationsfængslinger i de øvrige politikredse var væsentligt lavere.

RIGSADVOKATEN

SIDE 3

Det fremgår også af bilag A, tabel 1, at 279 varetægtsfængslinger i isolation, svarende til godt 58% af det samlede antal isolationsfængslinger, blev afsluttet inden for 4 uger, at 370 isolationsfængslinger, svarende til knap 78% af det samlede antal isolationsfængslinger, blev afsluttet inden for 8 uger, og at 454 isolationsfængslinger, svarende til 95% af det samlede antal isolationsfængslinger, blev afsluttet inden for 3 måneder.

Gennemsnitligt varede isolationsfængslingerne i år 2003 i 37 dage, jf. bilag A, tabel 2. De tilsvarende tal for 2001 var 28 dage og 30 dage for 2002 (Bilag B.2).

Den gennemsnitlige varighed af isolationsfængslingerne er steget fra 34,4 dage i 1998 til 37 dage i 2003, hvilket svarer til en stigning på godt 7% i den pågældende periode. Den gennemsnitlige varighed af isolationsfængslingerne i 2003 er steget med ca. 32% i forhold til 2001.

Som anført i afsnit 2.3 skyldes stigningen blandt andet, at en større andel af de isolationsfængslede i 2003 var sigtet for narkotikakriminalitet, hvor den gennemsnitlige varighed af isolationsfængslingerne er højere end de fleste andre kriminalitetsformer. Således var 84% af de personer, der var isoleret mere end 6 uger, sigtet for narkotikakriminalitet.

2.3. Kriminalitetens art sammenholdt med varigheden af isolationsfængslinger

Kriminalitetens art sammenholdt med varigheden af isolationsfængslinger fremgår af bilag A, tabel 2.

Tallene viser, at ca. 65% af alle isolationsfængslede i 2003 var sigtet for narkotikakriminalitet, og godt 11% var sigtet for anden berigelseskriminalitet end røveri. Knap 11% var sigtet for røveri, knap 4% var sigtet for vold, og lidt over 3% var sigtet for

manddrab. Andre knap 2% var sigtet for dokumentfalsk og under 1% var sigtet for voldtægt og andre seksualforbrydelser.

I 2001 og 2002 var ca. halvdelen af alle isolationsfængslede sigtet for narkotikakriminalitet, hvilket i 2003 som nævnt er steget til ca. 65%.

Endvidere fremgår det af bilag A, tabel 2, at den gennemsnitlige varighed af isolationsfængslingerne i 2003 var højest ved manddrab (50 dage), narkotikakriminalitet (45 dage) og vold (35 dage).

Den større andel af isolationsfængslede sigtet for narkotikakriminalitet har indvirket på stigningen i den gennemsnitlige varighed af isolationsfængslingerne i 2003.

RIGSADVOKATEN

SIDE 4

2.4. Isolationsfængsling af unge under 18 år

Af forarbejderne til reglerne om isolationsfængsling fremgår det, at der bør udvises meget stor tilbageholdenhed med at anvende isolation af personer under 18 år, og at der kun i sjældne undtagelsestilfælde kan blive tale om isolation og da kun i helt kortvarige perioder. Det følger endvidere af retsplejelovens § 770 c, stk. 4, at isolation af en person under 18 år i ingen tilfælde må finde sted i et sammenhængende tidsrum på mere end 8 uger.

Som det fremgår af bilag A, afsnit 4, var der i 2003 tre sager med i alt fem afsluttede isolationsfængslinger af personer under 18 år.

I den ene sag var tre personer isolationsfængslet i samme sag sigtet for røveri efter straffelovens § 288, stk. 1. De sigtede var alle isolationsfængslet i 27 dage, og de var ved isolationsfængslingens begyndelse henholdsvis 16 år 7 måneder, 17 år 4 måneder og 17 år 11 måneder.

I en anden sag var en person på 17 år 7 måneder anbragt i isolation i 13 dage i forbindelse med en sigtelse for narkotikakriminalitet.

I den sidste sag var den pågældende sigtet for indbrudstyveri. Isolationsfængslingen begyndte en uge inden vedkommende fyldte 18 år og varede i 28 dage.

I 2001 var der én afsluttet isolationsfængsling af en person under 18 år, der var isolationsfængslet i 15 dage. I 2002 var der tre afsluttede isolationsfængslinger af personer under 18 år. De pågældende var isolationsfængslede i henholdsvis 35 dage, 15 dage og 41 dage.

2.5. Antallet af isolationsfængslinger sammenholdt med antallet af varetægtsfængslinger (årsopgørelse)

Bilag C.1. indeholder oplysninger for 2001-2003 om det samlede antal påbegyndte varetægtsfængslinger og det samlede antal afsluttede isolationsfængslinger i absolutte tal og i procent af det samlede antal varetægtsfængslinger. Bilaget er udarbejdet på grundlag af oplysninger i bilag A og oplysninger fra politiets statistikker, jf. noten til tabel 1 i bilag A.

Bilag C.2. indeholder for årene fra 1983 til 2000 Direktoratet for Kriminalforsorgens opgørelse af antallet af afsluttede isolationsfængslinger sammenholdt med antallet af varetægtsfængslinger de pågældende år.

RIGSADVOKATEN

SIDE 5

Som det fremgår af bilag C.1. og C.2., er det samlede antal afsluttede isolationsfængslinger i overensstemmelse med lovens formål faldet væsentligt i de senere år. Faldet er fortsat i 2003.

I årene 1990 - 1997 lå antallet af isolationsfængslinger pr. år på mellem ca. 1100 og ca. 1300. Der var 1030 afsluttede isolationsfængslinger i 1998, 818 i 1999, 618 i 2000, 553 i 2001, 501 i 2002 og 476 i 2003, svarende til et fald fra 1998 til 2003 på knap 54%. Antallet af isolationsfængslinger er således mere end halveret fra 1998 til 2003.

Endvidere fremgår det af bilag C.1. og C.2., at andelen af isolationsfængslede i forhold til det samlede antal varetægtsfængslinger er faldet forud for og efter lovændringen fra 15,2% i 1998 til 12,7% i 1999, til 10,4% i 2000, til 9,5% i 2001 og til 8,2% i 2002. I år 2003 er der sket et yderligere fald, således at andelen af afsluttede isolationsfængslinger i dette år udgjorde 7,7% af antallet af varetægtsfængslinger.

2.6. Isolation ud over 3 måneder

Ifølge retsplejelovens § 770 c, stk. 3, må isolation ikke finde sted i et sammenhængende tidsrum på mere end 3 måneder. Retten kan dog undtagelsesvis tillade, at en isolation udstrækkes ud over 3 måneder, hvis afgørende hensyn til forfølgningen gør fortsat isolation påkrævet, uanset den tid arrestanten hidtil har været isoleret. Denne mulighed gælder i sager, hvor sigtelsen angår en lovovertrædelse, som efter loven kan medføre fængsel i 6 år eller derover.

Som det fremgår af bilag A, tabel 1, var der i 2003 22 personer, der var varetægtsfængslet i isolation ud over 3 måneder. Heraf var 20 personer sigtet for narkotikakriminalitet. De to øvrige var sigtet for henholdsvis manddrab og grov vold og frihedsberøvelse. Sidstnævnte blev endvidere - efter at han var isoleret i 3½ måneder - yderligere sigtet for narkotikakriminalitet. De 22 personer er fordelt på syv sager. Heraf var

18 personer varetægtsfængslet i fire store sagskomplekser vedrørende narkotikakriminalitet.

I 2001 var otte personer og i 2002 var fire personer varetægtsfængslet i isolation ud over 3 måneder.

I bilag D er der givet en nærmere beskrivelse af de syv sager, hvor sigtede blev varetægtsfængslet i isolation ud over 3 måneder. Oplysningerne i dette bilag er tilvejebragt fra de konkrete sager, der har været forelagt for Rigsadvokaten i medfør af Rigsadvokatmeddelelse nr. 2/2000 om forelæggelse af isolationsfængsling ud over 3 måneder.

RIGSADVOKATEN

Det skal bemærkes, at kun tre ud af de nævnte syv sager blev forelagt for Rigsadvokaten inden udløbet af 3 månedersfristen.

SIDE 6

Retningslinierne i Rigsadvokatmeddelelse nr. 2/2000 om forelæggelse af sager om isolation ud over 3 måneder er indskærpet ved Rigsadvokaten Informerer nr. 27/2004.

Som det fremgår af bilag D, har varetægtsfængslingen i isolation i disse sager haft en varighed af mellem 3 måneder 12 dage og 6 måneder 8 dage. Gennemsnitligt har isolationsfængslingen haft en varighed af 4 måneder 14 dage.

2.7. Belægsstatistikker udarbejdet af Direktoratet for Kriminalforsorgen

Bilag E er en statistik over belægget af varetægtsarrestanter og arrestanter i isolation efter rettens bestemmelse i kriminalforsorgens institutioner opgjort ugevis for 2003.

Bilag F er en belægsstatistik, der viser det gennemsnitlige antal varetægtsarrestanter og arrestanter i isolation efter rettens bestemmelse opgjort pr. år for perioden 1983 – 2003.

Begge disse bilag er udarbejdet af Direktoratet for Kriminalforsorgen.


Henning Fode

JUSTITSMINISTERIETS FORSKNINGSENHED

Maj 2004

STATISTIK OM ISOLATIONSFÆNGSLING

I forlængelse af ændringen af reglerne om varetægtsfængsling i isolation i 2000 er det besluttet, at der skal gennemføres en løbende statistikindsamling, således at Justitsministeriet én gang om året modtager oplysninger om anvendelsen af isolationsfængsling.

I det følgende redegøres for de statistiske oplysninger for år 2003. Data til brug for statistikken er indhentet af Rigsadvokaten og bearbejdet af Justitsministeriets Forskningsenhed.

1 Datagrundlaget

Oplysninger til brug for denne statistik er tilvejebragt ved, at de enkelte politikredse er anmodet om at udfylde et skema hver gang, der i deres kreds har været anvendt isolationsfængsling i 2003. Skemaet er alene udfyldt i de tilfælde, hvor *isolationsfængslingen er afsluttet i 2003*.

Skemaet fra politikredsene indeholder oplysninger om bl.a. sagens journalnummer, politikreds, start- og slutdato for isolationsfængslingen, isolationens varighed angivet i dage og arten af den kriminalitet, den isolationsfængslede er sigtet for.

Da der er tale om en efterfølgende og en manuel registrering af oplysninger, kan der være risiko for, at isolationsstatistikken er behæftet med mindre fejl. Der er dog så vidt muligt kontrolleret for eventuelle fejl, og i en del tilfælde er der indhentet yderligere oplysninger fra Kriminalregisteret eller fra politikredsene, hvilket har medført visse korrektioner.

2 Antallet og varigheden af isolationsfængslinger og antallet af varetægtsfængslinger fordelt efter politikreds

Fra politikredsene er der modtaget oplysninger om i alt 476 afsluttede isolationsfængslinger i 2003. Det er et fald i forhold til 2002, hvor der var 501 isolationsfængslinger, som igen er et fald i forhold til 2001, hvor tallet var på 533.

Tabel 1 viser isolationsfængslingens varighed.

I gennemsnit har 7,7 pct. af de varetægtsfængslede i 2003 været anbragt i isolation, hvilket repræsenterer et fald i andelen af isolationsfængslinger. I 2001 var andelen således på 9,5 pct. og i 2002 på 8,2 pct. Enkelte politikredse skiller sig ud med en forholdsvis høj andel isolationsfængslinger. Kalundborg Politikreds havde den største andel isolationsfængslinger, idet en tredjedel af de varetægtsfængslede har været anbragt i isolation. Det samme var i øvrigt tilfældet i 2002. Lyngby Politikreds lå i 2003 på andenpladsen med 20 pct. isolationsfængslede, mens Gladsaxe Politikreds havde tredjepladsen med godt 18 pct. isolationsfængslede. I København var godt 15 pct. af de vare-

tægtsfængslede anbragt i isolation, hvilket er et fald i forhold til de to foregående år (20 pct. i 2001 og 19 pct. i 2002).

Tabel 1. Antallet og varigheden af isolationsfængslinger og antallet af varetægtsfængslinger fordelt på politikreds

Politikreds	Varetægtsfængslinger	Afsluttede isolationsfængslinger	Varighed af isolationsfængslinger						
			1-7 dage	8-14 dage	15-28 dage	29-42 dage	43-56 dage	57 dage - 3 mdr.	over 3 mdr.
København	1.391	213	12	49	60	25	21	46	
Frederiksberg	103	10		1	6	1	1	1	
Gentofte	38	2	2						
Lyngby	95	19	3	9	3	1		3	
Gladsaxe	137	25	2	6	5	2		4	6
Hvidovre	122	1		1					
Glostrup	240	20	2	9	5	4			
Tårnby	49	2		2					
Helsingør	176	7	1	2	2		1	1	
Hillerød	144	1	1						
Frederikssund	83	7		2	2		3		
Roskilde	152	1			1				
Køge	115	2			1			1	
Holbæk	99	3		1					2
Kalundborg	36	12	1	8	1	2			
Ringsted	78	1		1					
Slagelse	134	10		4		4	1	1	
Næstved	80	5		5					
Vordingborg	63	5		1	2	1	1		
Nykøbing F.	80	11		4	3	1	2	1	
Nakskov	162	22		3	1	4	4	9	1
Bornholm	46								
Odense	336	15		9				6	
Svendborg	79	3		3					
Nyborg	29	2		2					
Assens	43	2	1	1					
Middelfart	34								
Sønderborg	41	5			3	2			
Gråsten	148	2			2				
Tønder	47								
Haderslev	43	2		2					
Ribe	33								
Esbjerg	115	6	2	3	1				
Varde	49								
Fredericia	86								
Kolding	108	4		1			1	2	
Vejle	89								

Horsens	118	2		2					
Herning	56								
Ringkøbing	34	3		3					
Holstebro	102	2		2					
Århus	328	23	1	1	5	2	1	7	6
Odder	38								
Silkeborg	44	4		1		1	2		
Randers	107	11			1		1	2	7
Grenå	28								
Viborg	63	4		1	1	2			
Skive	23	1			1				
Thisted	55								
Løgstør	33								
Aalborg	124	5		2	3				
Hobro	45								
Frederikshavn	57								
Hjørring	44	1		1					
I alt	6.202	476	28	142	109	52	39	84	22

* Oplysninger om antal varetægtsfængslede stammer fra Rigspolitiet. Tallene vedrører påbegyndte varetægtsfængslinger.

3 Kriminalitetens art sammenholdt med varigheden af isolationsfængslinger

Tabel 2 viser sammenhængen mellem isolationsfængslingens varighed og den kriminalitet, de varetægtsfængslede er sigtet for.

Tabel 2. Kriminalitetens art sammenholdt med varigheden af isolationsfængslinger

Kriminalitetens art	Varighed af isolationsfængslinger								Gennemsnit i dage i 2003	Gennemsnit i dage i 2002
	1-7 dage	8-14 dage	15-28 dage	29-42 dage	43-56 dage	57 dage - 3 mdr.	over 3 mdr.	I alt		
Manddrab, inkl. forsøg	1	4	1	1	1	6	1	15	50	38
Vold	4	4	1	3	2	3	1	18	35	16
Voldtægt m.v.	1	1						2	5	12
Røveri	3	22	19	1	2	4		51	22	31
Anden berigelse	2	29	17	5	2	0		55	18	20
Dokumentfalsk	1	4	4					9	14	24
Narkotikakriminalitet	10	69	67	42	32	70	20	310	45	35
Andet	6	9				1		16	13	20
I alt	28	142	109	52	39	84	22	476	37	30

Den gennemsnitlige tid i isolation i 2003 var 37 dage. I 2002 drejede det sig om 30 dage. Tendensen synes altså at være færre, men relativt længere isolationsfængslinger. Som det ses af de sidste to kolonner i tabel 2 er der ikke for alle former for kriminalitet tale om en vækst i den gennemsnitlige tid anbragt i isolation, men det er alene tilfældet for manddrab, vold og narkotikaforbrydelser.

I øvrigt ses af tabel 2, at manddrab og forsøg på manddrab er de sager, hvor isolationsfængslingen har varet længst, nemlig i 50 dage. I sager vedrørende narkotikakriminalitet har isolationsfængslingen dog også varet i forholdsvis lang tid, nemlig i gennemsnitligt 45 dage. Sager om voldtægt og andre seksualforbrydelser er de sager, hvor isolationsfængslingen har varet kortest tid, i gennemsnit 5 dage.

4 Isolationsfængsling af unge under 18 år

Der var i 2003 fem personer under 18 år, som var anbragt i isolation i forbindelse med en varetægtsfængsling.

Tre af disse var isolationsfængslet i samme sag. Isolationen beroede på en sigtelse for røveri (§ 288, stk. 1). De unge var ved isolationsfængslingens begyndelse henholdsvis 16 år og 7 måneder, 17 år og 4 måneder samt 17 år og 11 måneder. De sad alle isolationsfængslet i 27 dage.

En fjerde ung – på 17 år og 7 måneder – var anbragt i isolation i 13 dage i forbindelse med en sigtelse for narkokriminalitet, mens den femte af de unge var isolationsfængslet i forbindelse med en sigtelse for indbrudstyveri. Isolationsfængslingen begyndte en uge inden, personen fyldte 18 år, og varede i 28 dage.

Antallet af afsluttede isolationsfængslinger fordelt efter varighed i perioden 1983-2000.

	1-14 dage	15-29 dage	1<2 mdr	2<4 mdr	4<6 mdr	>=6 mdr.	I alt	Gnsl. dage
1983	1087	441	235	120	34	19	1936	..
1984	970	303	189	96	38	25	1621	..
1985	758	260	149	79	11	6	1263	..
1986	743	251	198	75	17	13	1297	..
1987	702	306	216	66	20	18	1328	..
1988	665	352	224	90	22	13	1366	26.9
1989	537	293	218	108	29	16	1201	30.8
1990	514	289	167	101	33	35	1139	35.6
1991	497	286	194	110	36	20	1143	33.4
1992	572	240	171	107	41	13	1144	30.6
1993	647	274	182	117	16	15	1251	28.6
1994	630	293	199	119	28	26	1295	31.3
1995	552	234	184	123	22	27	1142	33.1
1996	522	243	195	120	32	13	1125	33.1
1997	466	274	170	136	31	19	1096	34.5
1998	431	273	158	116	32	20	1030	34.4
1999	374	181	147	86	26	4	818	31.8
2000	281	144	125	52	15	1	618	28.1

Kilde: Kvartalsindberetninger over afsluttede enrumsanbringelser efter rettens bestemmelse 1983 - 2000.

Note: Oplysninger om den gennemsnitlige varighed af isolationsfængslinger for 1988 foreligger ikke.

Antallet af afsluttede isolationsfængslinger fordelt efter varighed i perioden 2001-2003

Varighed	1-7 dage	8-14 dage	15-28 dage	29-42 dage	43-56 dage	57 dage - 3 mdr.	Over 3 mdr.	Gennem- snit i da- ge
2001	70	173	132	57	42	71	8	28
2002 ¹	52	143	128	66	39	69	4	30
2003	28	142	109	52	39	84	22	37

¹ I ét tilfælde har isolationsfængslingen været afbrudt og herefter genoptaget. I tabellen er isolationsperioderne registreret særskilt. Der er derfor registreret i alt 501 isolationsfængslinger vedrørende i alt 500 personer.

Det samlede antal påbegyndte varetægtsfængslinger samt det samlede antal afsluttede isolationsfængslinger i absolutte tal og i % af det samlede antal varetægtsfængslinger for 2001 - 2003:

År	Antal varetægtsfængslinger ¹	Antal afsluttede isolationsfængslinger ²	Isolationsfængslede i % af varetægtsfængslinger
2001	5.839	553	9,5%
2002	6.086	501	8,2 %
2003	6.202	476	7,7 %

¹Kilde: Politiets statistikker, jf. noten til tabel 1 i bilag A

²Kilde: Som opgjort i bilag A, Statistik om isolationsfængsling, Justitsministeriets Forskningsenhed.

Det samlede antal varetægtsfængslinger, samt det samlede antal afsluttede isolationsfængslinger, absolut og i % af det samlede antal varetægtsfængslinger. Perioden 1983-2000.

År	Antal varetægtsfængslinger	Antal afsluttede isolationsfængslinger	Isolationsfængslede i % af varetægtsfængslinger
1983	5485	1936	35.3%
1984	5164	1621	31.4%
1985	4902	1263	25.8%
1986	5074	1297	25.6%
1987	5512	1328	24.1%
1988	5989	1366	22.8%
1989	5665	1201	21.2%
1990	5296	1139	21.5%
1991	5620	1143	20.3%
1992	6017	1144	19.0%
1993	6407	1251	19.5%
1994	6127	1295	21.1%
1995	5681	1142	20.1%
1996	6410	1125	17.6%
1997	6821	1096	16.1%
1998	6789	1030	15.2%
1999	6443	810	12.7%
2000	5935	610	10.4%

Kilde: Politiets og Kriminalforsorgens årsberetninger samt politiets virksomhedsregnskab

Isolation ud over 3 måneder

Rigsadvokaturen har fået indberettet syv sager med i alt 22 sigtede, der har været isolationsfængslet ud over 3 måneder i 2003. Isolationsperioderne strækker sig fra 3 måneder 12 dage til 6 måneder 8 dage. Gennemsnitligt har de 22 sigtede været isoleret i 4 måneder 14 dage.

I fire sager omfattende ni sigtede skete der på grund af en ekspeditionsfejl ikke forelæggelse for rigsadvokaturen, inden påstanden om isolation ud over 3 måneder blev fremsat over for retten.

Den ene sag blev forelagt for Rigsadvokaten inden sigtede havde været varetægtsfængslet i isolation mere end tre måneder, men efter retten havde afsagt kendelse om fortsat isolation ud over tre måneder. Rigsadvokaten tiltrådte, at der også i det følgende retsmøde blev nedlagt påstand om fortsat varetægtsfængsling i isolation.

Den anden sag blev forelagt for Rigsadvokaten umiddelbart efter de sigtede havde været isolationsfængslet i mere end 3 måneder. Efter at Rigsadvokaten havde anmodet om en redegørelse, besluttede politimesteren at udtage de pågældende af isolationen. Begge sigtede var isoleret i 3 måneder 12 dage.

De to øvrige sager blev først indberettet til Rigsadvokaten, efter de pågældende var udtaget af isolationen.

Om disse syv sager kan oplyses følgende:

Sag nr. 1 (RA-2003-5141-0002)

De syv sigtede alle isolationsfængslet i 5 måneder 3 dage

Da sagen vedrørte indførsel af store mængder narkotika (ca. 100 kg kokain og 10 kg amfetamin) fra Holland til Danmark og tillige indebar grænseoverskridende efterforskning vedrørende HA-rockere tiltrådte Rigsadvokaten, at der blev nedlagt påstand om varetægtsfængsling udover 3 måneder.

Sag nr. 2 (RA-2003-5141-0003)

De otte sigtede isolationsfængslet i:

To sigtede - 6 mdr. 8 dage

Tre sigtede - 4 mdr. 16 dage

Tre sigtede - under 3 mdr.

Otte personer blev i et omfattende sagskompleks sigtet for overtrædelse af straffelovens § 191 ved at have indsmuglet blandt andet ca. 5 kg kokain og ca. 18 kg amfetamin fra Holland. En del af efterforskningen foregik i Holland. To af de sigtede var tidligere dømt for overtrædelse af straffelovens § 191. Flere vidner i sagen er i familie med de sigtede.

Rigsadvokaten tiltrådte fortsat varetægtsfængsling i isolation ud over tre måneder.

Sag nr. 3 (RA-2003-5141-0006)

De to sigtede isolationsfængslet i:

A - 3 måneder 26 dage

B - under 3 måneder

A blev sigtet for manddrab efter straffelovens § 237 ved i forening med B med pistol-skud i brystet at have dræbt F.

Efterforskningen påviste relationer mellem de to sigtede og rockermiljøet, og at drabet kunne være en del af et opgør i rockermiljøet.

Rigsadvokaten tiltrådte indstillingen om fortsat varetægtsfængsling i isolation ud over 3 måneder henset til kriminalitetens grovhed, de sigtedes manglende medvirken til efterforskningen og relationerne til rockerkredse, der skulle efterforskes yderligere.

Bestemmelsen om varetægtsfængsling i isolation blev ophævet af landsretten. Der henvises til Østre Landsrets kendelse af 23. december 2003 – U 2004.968 Ø.

Sag nr. 4 (RA-2003-5141-0004)

A varetægtsfængslet i isolation i 5 mdr. og 12 dage.

A blev sammen med syv andre personer sigtet for overtrædelse af straffelovens § 261, stk. 2, og § 245, ved at have bortført F fra sin bopæl/opholdssted og udsat ham for særdeles grov vold/mishandling. F var frihedsberøvet i 7 dage. Overgrebene var styret af A.

A var endvidere sigtet for overtrædelse af straffelovens § 123, ved at have truet de to hovedvidner i sagen – sin kærestes to døtre på hhv. 15 år og 17 år – til at afgive falske forklaringer til politiet. Truslerne fandt sted dels før anholdelsen dels efter fængslingen, herunder gennem breve til den ligeledes fængslede kæreste K, som A opfordrede til at tage kontakt til sin 15-årige datter D og sige til hende ”at D skal holde kæft med de nye sigtelser for K’s skyld. Hun skal regne med, at han er temmelig anset på disse kanter”.

Herudover var A sigtet for overtrædelse af straffelovens § 216 ved at have voldtaget D.

Da A havde været varetægtsfængslet i 3½ måned blev han yderligere sigtet for overtrædelse af straffelovens § 191, ved at have videresolgt 300-400 g kokain i en sag, hvor hovedmanden var på fri fod, formentlig i udlandet.

Sagen blev ved en fejl først forelagt Rigsadvokaten kort efter A havde været varetægtsfængslet i isolation mere end 3 måneder. Rigsadvokaten tiltrådte henset til sagens alvorlige og omfangsrige karakter, og at sigtede fortsat forsøgte at true/påvirke hovedvidnerne i sagen, at politimesteren havde begæret A varetægtsfængslet i isolation ud over 3 måneder.

Sag nr. 5 (RA-2003-5141-0005)

A og B varetægtsfængslet i isolation i 3 måneder 12 dage.

A og B var sigtet for overtrædelse af straffelovens § 191 ved fra bl.a. A’s kiosk at have solgt ca. 3 kg heroin og 300-500 g amfetamin. De blev endvidere begge sigtet for med henblik på videresalg til en større personkreds at have besiddet ca. 800 g kokain og ca. 2.800 g heroin.

Først da A og B havde været varetægtsfængslet i isolation i 3 måneder og 6 dage blev sagen forelagt Rigsadvokaten, der anmodede om en nærmere redegørelse for sagen.

Politimesteren besluttede herefter at udtage de pågældende af isolation.

Sag nr. 6 (RA-2004-5141-0019)

De to sigtede isolationsfængslet i:

En sigtet - 4 mdr. 1 dag

En sigtet - 3 mdr. 6 dage

Sagen vedrører indførsel og videredistribution af mere end 100 kg heroin/kokain/amfetamin fra Holland. Sagen var særdeles omfattende både i henseende til bevisførelse og efterforskning. Et meget stort antal personer i sagskomplekset var på fri fod, mens de to personer var isolerede.

Rigsadvokaten blev på grund af en ekspeditionsfejl først underrettet om sagen, da de pågældende var udtaget af isolationen.

Sag nr. 7 (RA-2004-5141-0019)

De fire sigtede isolationsfængslet i

To sigtede - 3 mdr. 11 dage

To sigtede - 3 mdr. 14 dage

Sagen vedrørte handel med blandt andet ca. 2 kg amfetamin og havde relation til HA-rockere. Efter anteciperet bevisførelse ved afhøring af et hovedvidne i sagen, blev de isolerede taget ud af isolationen.

Rigsadvokaten blev på grund af en ekspeditionsfejl først underrettet om sagen, da de pågældende var udtaget af isolationen.

Direktoratet for Kriminalforsorgen
Statistiksektionen

Antal varetægtsarrestanter i isolation.
Absolut og i % af det samlede antal varetægts-
arrestanter. 2003. Opgjort på tirsdage

	Opgørelsesår		
	2003		
	Arrest- anter ialt	Arrestanter i isolation	
	n	n	%
Opgørelsesmåned			
07/01/2003	984	38	3.9
14/01/2003	1002	53	5.3
21/01/2003	1018	47	4.6
28/01/2003	1041	56	5.4
04/02/2003	1064	50	4.7
11/02/2003	1075	44	4.1
18/02/2003	1109	40	3.6
25/02/2003	1106	44	4.0
04/03/2003	1101	50	4.5
11/03/2003	1119	62	5.5
18/03/2003	1114	64	5.7
25/03/2003	1082	61	5.6
01/04/2003	1071	48	4.5
08/04/2003	1075	46	4.3
15/04/2003	1085	40	3.7
22/04/2003	1092	34	3.1
29/04/2003	1077	41	3.8
06/05/2003	1082	37	3.4
13/05/2003	1092	50	4.6
20/05/2003	1101	50	4.5
27/05/2003	1092	48	4.4
03/06/2003	1048	46	4.4
10/06/2003	1078	49	4.5
17/06/2003	1047	50	4.8
24/06/2003	1017	48	4.7
01/07/2003	1031	48	4.7
08/07/2003	1028	57	5.5
15/07/2003	993	61	6.1
22/07/2003	991	64	6.5
29/07/2003	962	59	6.1
05/08/2003	983	70	7.1
12/08/2003	958	49	5.1
19/08/2003	1013	60	5.9
26/08/2003	1042	57	5.5
02/09/2003	1055	50	4.7
09/09/2003	1029	59	5.7
16/09/2003	1051	56	5.3
23/09/2003	1059	48	4.5
30/09/2003	1095	54	4.9
07/10/2003	1097	55	5.0
14/10/2003	1100	43	3.9
21/10/2003	1070	48	4.5
28/10/2003	1070	50	4.7
04/11/2003	1070	46	4.3
11/11/2003	1100	52	4.7
18/11/2003	1132	46	4.1
25/11/2003	1125	46	4.1
02/12/2003	1112	51	4.6
09/12/2003	1095	51	4.7
16/12/2003	1085	56	5.2
23/12/2003	1039	54	5.2
30/12/2003	1074	44	4.1

Kilde: Direktoratet for Kriminalforsorgen

Det gennemsnitlige antal varetægtsarrestanter pr. år, heraf hvor mange, der er isoleret efter rettens bestemmelse, absolut og i % af antal varetægtsfængslede. Perioden 1983-2003.

År	Antal varetægtsfængslede i gennemsnit *)	Antal isolationsfængslede i gennemsnit	Isolationsfængslede i % af varetægtsfængslede	Afsluttede isolationsfængslinger pr år
1983	840	129	15.4	1936
1984	793	102	12.9	1621
1985	757	77	10.2	1263
1986	783	96	12.3	1297
1987	811	98	12.1	1328
1988	839	120	14.3	1366
1989	860	113	13.1	1201
1990	813	111	13.7	1139
1991	813	111	13.7	1143
1992	849	114	13.4	1144
1993	816	112	13.7	1251
1994	836	122	14.6	1295
1995	794	114	14.4	1142
1996	831	124	14.9	1125
1997	922	142	15.4	1096
1998	951	119	12.5	1030
1999	901	101	11.2	818
2000	886	67	7.5	618
2001	846	43	5,0	552
2002	1000	45	4,5	□)
2003	1062	51	4,8	□)

Kilde: Kriminalforsorgens årsberetninger samt ugentlige indberetninger vedr. belæg m.v.

*) Omfatter tillige anholdelser

□) Oplysninger om afsluttede anbringelser i isolation registreres ikke længere af Kriminalforsorgen. Statistikken føres fremover af Rigsadvokaten.